

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov

Lokalizácia: § 54 ods. 1 písm. d) a e)

Účinnosť: 01. 01. 2006

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 29

Rozsah náležitostí identifikačného preukazu

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:

- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=3&ID=1194>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Ustanovenie § 54 ods. 1 vytvára právne podmienky pre rýchlu a riadnu identifikáciu osôb poverených výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva, čo má význam nielen pre výkon štátneho dozoru a kontroly, ale aj pre verejnosť na verejne prístupnom mieste. Regulácia je v platnosti od zavedenia zákona o súkromnej bezpečnosti.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Náležitosti identifikačného preukazu vydaného osobe poverenej výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva aktuálne podľa platnej právnej úpravy zahŕňajú obchodné meno prevádzkovateľa, druh bezpečnostnej služby, číslo licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby prevádzkovateľa, meno a priezvisko, titul držiteľa, fotografiu držiteľa, číslo identifikačného preukazu, odtlačok pečiatky a podpis prevádzkovateľa. Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie náležitostí uvedených v identifikačnom preukaze (meno a priezvisko, titul držiteľa a fotografiu držiteľa identifikačného preukazu).
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať. Ex post: Identifikačný preukaz vydaný osobe poverenej výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva poskytuje prevádzkovateľ bezpečnostnej služby. Podľa informácií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pôsobí k 31. 12. 2023 na území SR 596 fyzických a právnických osôb, ktoré prevádzkujú niektorý z druhov bezpečnostných služieb.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
29	Rozsah náležitostí identifikačného preukazu	§ 54 ods. 1 písm. d) a e)	01.01.2006	Prevádzkovatelia bezpečnostných služieb	596	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: V súčasnosti podnikateľským subjektom vznikajú náklady spojené s poskytnutím identifikačných preukazov ich zamestnancom bez ohľadu na rozsah náležitostí, ktoré identifikačný preukaz obsahuje. Nedokážeme určiť náklady na vystavenie jedného identifikačného preukazu. Z tohto dôvodu nedokážeme reguláciu kvantifikovať.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti sú interné štatistiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze analýza vplyvov nebola vykonaná z dôvodu, že hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) preto nebolo možné vyčísliť / určiť dôvod jeho vzniku.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Úrad súkromných bezpečnostných služieb | Prezídium Policajného zboru

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská komora súkromnej bezpečnosti
(ďalej ako „SKSB“ alebo „komora“),
31749275

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Slovenská komora
súkromnej bezpečnosti

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

22. 08. 2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 29. 07. 2024 do 09. 08. 2024

0

Forma a termín vykonania konzultácií:

Zapojené subjekty:

Združenie
podnikateľov
Slovenska

Forma:

osobne/online ☐ dotazník/e-mail ☒

Dátum zapojenia:

09. 08. 2024

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Zástupca SKSB sa vyjadril, že v súčasnosti je regulácia nastavená tak, že prevádzkovateľ bezpečnostnej služby je povinný vydať osobe poverenej výkonom bezpečnostnej služby identifikačný preukaz, ktorý musí na základe ustanovenia § 54 ods. 1 písm. a) až g) zákona o súkromnej bezpečnosti obsahovať viaceré povinné náležitosti. Medzi tieto náležitosti patrí obchodné meno prevádzkovateľa, druh bezpečnostnej služby, číslo licencie na prevádzkovanie bezpečnostnej služby prevádzkovateľa, meno, priezvisko a titul držiteľa identifikačného preukazu, fotografia držiteľa preukazu, číslo preukazu, odtlačok pečiatky a podpis prevádzkovateľa. Identifikačný preukaz vydáva prevádzkovateľ osobe poverenej výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva.

Zákon tiež v § 54 ods. 3 stanovuje, v akých prípadoch je osoba povinná mať viditeľne umiestnený identifikačný preukaz jeho prednou stranou na ľavej strane odevu v oblasti prs. Podľa vyjadrenia zástupcu podnikateľských subjektov sa táto povinnosť týka osôb, ktoré sú poverené výkonom fyzickej ochrany a prichádzajú do kontaktu s osobami pri vstupe do chráneného objektu alebo na chránené miesto. Tento prípad sa netýka situácie, kedy sa jedná o fyzickú ochranu osoby. Ostatné osoby, ktoré sú držiteľmi identifikačného preukazu, akými sú napríklad osoby poverené výkonom pátrania, musia mať identifikačný preukaz pri sebe a nie viditeľne umiestnený na odevu, ich osobné údaje teda nie sú viditeľné pre všetkých. Viditeľné umiestnenie identifikačného preukazu s osobnými údajmi jeho držiteľa na odevu zamestnanca bezpečnostnej služby spôsobuje v praxi podľa zástupcu podnikateľských subjektov ohrozenie bezpečnosti zamestnancov, naruša ich ochranu súkromia a uľahčuje vznik potenciálnych konfliktov.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor uvádza, že regulácia bola nastavená daným spôsobom z dôvodu vytvorenia právnych podmienok na rýchlu a riadnu identifikáciu osôb poverených výkonom fyzickej ochrany, pátrania, odbornej prípravy a poradenstva, čo má význam nielen pre výkon štátneho dozoru a kontroly, ale aj pre verejnosť na verejne prístupnom mieste. Označenie pracovníkov bezpečnostnej služby identifikačným preukazom s jasne viditeľným menom, priezviskom a fotografiou je okrem iného nevyhnutné aj kvôli zvýšeniu dôvery verejnosti voči bezpečnostným službám, väčšej transparentnosti a možnosti identifikácie pracovníka v prípade sťažností alebo riešenia konfliktov, ak dôjde k nejakému incidentu. Jasná identifikácia konkrétneho pracovníka súkromnej bezpečnostnej služby umožňuje rýchlejšie riešenie vzniknutých incidentov a nehrozí pri nej riziko zámeny, čím sa tiež podporuje zodpovednosť a profesionálne správanie pracovníkov a znižuje riziko nekalých praktík a možného zneužívania právomoci.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Na konzultáciách, ktoré sa uskutočnili dňa 22. 8. 2024, zdôraznila v úvode stretnutia SKSB potrebu vytvorenia nového zákona, pretože súčasný zákon o súkromnej bezpečnosti prešiel viacerými novelizáciami, v dôsledku ktorých sa stal neprehľadným a komplikovaným pre podnikateľské subjekty. Vzhľadom na pripomienky, ktoré zazneli v úvode stretnutia, navrhla SKSB zriadenie spoločnej pracovnej skupiny za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov.

V nadväznosti na reguláciu uvedenú v ustanovení § 54 ods. 1 SKSB navrhla, aby došlo k prehodnoteniu rozsahu údajov uvedených na identifikačnom preukaze. Osobitne upozornila SKSB na osobné údaje držiteľa preukazu, ktoré sú súčasťou povinných náležitostí uvedených na preukaze v písm. d) a e), a to meno, priezvisko a fotografia pracovníka bezpečnostnej služby. Dôvodmi na vypustenie vyššie uvedených osobných údajov sú najmä bezpečnosť a ochrana súkromia pracovníkov bezpečnostnej služby a tiež prevencia nežiaducich situácií vo forme prenasledovania či vyhrážania zo strany tretej osoby. SKSB pritom uviedla ako príklad konflikty, ku ktorým dochádza v obchodných centrách, a v rámci ktorých pracovníci bezpečnostnej služby pristupujú aj k tomu, že nevykonajú zásah kvôli ochrane vlastnej osoby. Okrem toho SKSB uviedla aj porovnanie s právnou úpravou preukazovania príslušnosti policajta k Policajnému zboru, kde policajt preukazuje svoju príslušnosť služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom, odznakom služby kriminálnej polície alebo ústnym vyhlásením „Polícia“. Služobným preukazom sa pritom preukazuje na požiadanie a dáva na nahliadnutie iba prednú stranu preukazu. Policajt pritom nie je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko, hodnosť ani funkciu.

V závere konzultácie k danej regulácii SKSB upozornila na to, že pracovníka bezpečnostnej služby je možné identifikovať na základe rozpisu služieb, teda zistenia, kto bol v danom čase a termíne poverený výkonom bezpečnostnej služby. Ak by gestor nepovažoval toto riešenie za postačujúce, ako alternatívne riešenie navrhla SKSB, aby identifikačné číslo, ktoré sa uvádza na preukaze držiteľa, malo unikátnu kombináciu, ktorú bude možné priradiť len k jednému pracovníkovi bezpečnostnej služby, čo sa v praxi deje už teraz, keďže v ustanovení § 54 ods. 2 je uvedené, že prevádzkovateľ nesmie vydať dva alebo viac identifikačných preukazov s rovnakým číslom. Spojenie fotografie držiteľa preukazu a unikátneho identifikačného čísla je postačujúce pre rýchlu identifikáciu na účely kontroly a riešenia incidentov a zároveň tým dôjde k zvýšeniu ochrany súkromia a bezpečnosti pracovníkov bezpečnostnej služby.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Zástupcovia Ministerstva vnútra SR v úvode stretnutia realizovaného 22. 8. 2024 v priestoroch Ministerstva hospodárstva SR reagovali na potrebu prípravy nového zákona, ktorá zaznela od SKSB, protinávrhom – ochotou zapracovať návrhy zásadných zmien do súčasného znenia zákona jeho novelizáciou. Zdôraznili však potrebu zberu viacerých návrhov zásadných zmien, aby nedochádzalo k častým novelizáciám. Gestor zároveň preverí možnosti zriadenia pracovnej skupiny, ktorej členmi budú aj zástupcovia podnikateľského prostredia.

V súvislosti s návrhom vypustiť z ustanovenia § 54 ods. 1 písm. d) a e), ktorými sú meno, priezvisko, titul a fotografia držiteľa identifikačného preukazu, gestor čiastočne súhlasí s alternatívnym riešením SKSB. Gestor však upozornil na to, že z hľadiska kontroly a riešenia potenciálnych incidentov je dôležité vedieť jednoducho a rýchlo identifikovať pracovníka bezpečnostnej služby. Gestor súhlasí s argumentáciou SKSB, ktorá v rámci konzultácií upozornila na to, že vyššie uvedené osobné údaje nie sú vyžadované napríklad v prípade príslušníkov Policajného zboru. Gestor je otvorený úprave paragrafového znenia, ktorou by došlo k vypusteniu ustanovenia § 54 ods. 1 písm. d), v ktorom sú uvedené ako povinné náležitosti meno, priezvisko a titul držiteľa identifikačného preukazu, na ponechaní fotografie držiteľa preukazu na identifikačnom preukaze však naďalej trvá.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Spracovateľ uvádza, že ustanovenie zabezpečuje správnu identifikáciu osôb vykonávajúcich fyzickú ochranu, pátranie, odbornú prípravu a poradenstvo. Táto úprava má význam nielen pre realizáciu štátneho dozoru a kontrolných mechanizmov, ale aj pre verejnosť pohybujúcu sa na verejne dostupných miestach.

Spracovateľ eviduje skutočnosti, ktoré uvádza zástupca podnikateľských subjektov. Podľa zákona o súkromnej bezpečnosti musí prevádzkovateľ vydať poverenej osobe identifikačný preukaz s povinnými údajmi, ktorými sú aj meno, priezvisko, titul držiteľa a fotografia držiteľa identifikačného preukazu. Pri fyzickej ochrane je často potrebné preukaz nosiť na viditeľnom mieste, čo podľa zástupcu podnikateľov môže ohroziť bezpečnosť zamestnancov a narušiť ich súkromie.

Podľa slov gestora regulácia umožňuje rýchlu identifikáciu pracovníkov bezpečnostných služieb, čo je dôležité pre štátny dozor, verejnosť a riešenie incidentov. Viditeľné označenie menom a fotografiou zvyšuje dôveru verejnosti, transparentnosť a pomáha predchádzať zámene či nekalým praktikám.

Spracovateľ vníma, že právna úprava zaväzuje prevádzkovateľov bezpečnostných služieb vydávať identifikačné preukazy s povinnými údajmi, ku ktorým patrí maj meno, priezvisko, titul a fotografia držiteľa preukazu. Pri fyzickej ochrane musia byť preukazy viditeľne nosené, čo môže podľa zástupcu podnikateľov ohroziť bezpečnosť zamestnancov. Gestor však uvádza, že toto opatrenie zabezpečuje rýchlu identifikáciu, zvyšuje dôveru verejnosti a pomáha riešiť incidenty, čím podporuje profesionálne správanie a znižuje riziko zneužívania právomoci.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ vníma návrh SKSB obmedziť osobné údaje na identifikačných preukazoch pracovníkov bezpečnostnej služby, konkrétne vypustiť meno, priezvisko a fotografiu. Dôvodom je ochrana súkromia, bezpečnosť zamestnancov a prevencia konfliktov, ako sú prenasledovanie alebo vyhrážanie. SKSB navrhla ako alternatívu používanie unikátneho identifikačného čísla na preukaze, ktoré je možné spojiť s konkrétnym pracovníkom na základe rozpisu služieb. Táto kombinácia by podľa SKSB postačovala na kontrolu a riešenie incidentov, pričom by zároveň chránila súkromie pracovníkov.

Spracovateľ sa prikláňa k čiastočne súhlasnému stanovisku gestora s návrhom SKSB na úpravu § 54 ods. 1 zákona. Gestor podporuje vypustenie mena, priezviska a titulu z povinných údajov na identifikačnom preukaze, čím reflektuje argumentáciu SKSB, že podobné údaje nie sú vyžadované ani pri príslušníkoch Policajného zboru. Napriek tomu gestor zdôrazňuje, že pre účely kontroly a riešenia incidentov je potrebná rýchla identifikácia pracovníka, a preto trvá na ponechaní fotografie na identifikačnom preukaze ako kľúčového prvku pre identifikáciu.

K predmetnému návrhu SKSB zriadiť pracovnú skupinu za účelom tvorby nového zákona, prostredníctvom ktorej by sa stanovil rámec a obsah nového zákona na základe úzkej spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov, vyjadruje spracovateľ súhlas a podporuje vznik pracovnej skupiny.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:		
☐ ponechať reguláciu	☒ upraviť reguláciu	☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax		
9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:		
Spracovateľ na základe vstupov zúčastnených strán navrhuje obmedziť osobné údaje na identifikačných preukazoch pracovníkov bezpečnostnej služby, konkrétne vypustiť meno, priezvisko a fotografiu v § 54 ods. 1 písm. d) a e) zákona o súkromnej bezpečnosti.		

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia